

►Umeå Hamn, ahol a villamos vasúti hálózaton keresztül összeköttetést biztosítottak a külső kikötővel és javítási munkákat végeztek az E12-es főúton. A beruházások révén az Umeå logisztikai ipari park kiemelkedő regionális központtá vált.

► FELSŐ-NORRLAND

EGY RITKÁN LAKOTT INNOVATÍV RÉGIÓ

A svédországi Felső-Norrland Európa ritkán lakott északi területeinek egyike. Itt terül el az EU teljes földterületének mintegy 10%-a, de össznépességének kevesebb mint 0,5%-a él a régióban. Felső-Norrlandot Västerbotten és Norrbotten alkotja, de Lappföld, a lappok szülőföldjének tekintett földrajzi terület egy része is átnyúlik a területére. A *Panorama* magazin Erik Bergqvisttel, a västerbotteni regionális testület elnökével beszélgett.

li a területére. A *Panorama* magazin Erik Bergqvisttel, a västerbotteni regionális testület elnökével beszélgett.

►Hogyan zajlottak a tárgyalások a régió 2014–2020 közötti időszakra szóló operatív programjának elfogadásáról Felső-Norrlandban? Mi zajlott másképp a korábbi programok tárgyalásaihoz képest?

Västerbotten megyére hárult az a feladat, hogy kidolgozza és megtervezze az ERFA Felső-Norrlandra vonatkozó operatív programját. A program alapjául a közelmúltban elfogadott regionális fejlesztési stratégiák szolgáltak, amelyeket átfogó – a partnerségre vonatkozó európai magatartási kódexszel és az európai strukturális és beruházási alapokkal összhangban lebonyolított – helyi, regionális és nemzeti konzultáció előzött meg.

A program megírása és a nemzeti tárgyalások 2014 tavaszáig zajlottak. A Svéd Vállalkozásügyi és Innovációs Minisztérium ezt követően a regionális operatív program íróinak folyamatos segítségével párbeszédbe kezdett az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságával.

Az intenzív és részletes tárgyalások a szoros határidők betartásával zajlottak. A legszélesebb körű egyeztetések a szélessávú és közlekedési infrastruktúra apró, ám fontos, előfeltételekhez kötött és a regionális vállalkozások javát szolgáló beruházásait kísérték. Az egyeztetés meglepetést okozott, mivel az Európai Parlament és a Miniszterek Tanácsa korábban biztosított bennünket arról, hogy támogatni fogják ezeket a beruházásokat a térségünkben. Örömmünkre szolgál, hogy javaslatunk végül bekerültek az operatív programba.

A korábbi tárgyalásokkal ellentétben az Európa 2020 stratégia és a partnerségi elv jelentette a programozási munka vezérfonalát. Sajnos a partnerségi megállapodás céljaként megjelölt koordinációs és iránymutatási funkció gyengének bizonyult a svéd programozási munka során. Néhány prioritás és eredmény hangsúlyosabbá vált és kedvezőbb megvilágításba került, azonban szeretnénk volna, ha az irányítás kicsit rugalmasabb, így a regionális igényeknek megfelelőbb szolgáltatásokat tudunk volna nyújtani. Örömmel tartjuk magunkat az Európa 2020 stratégiához és a partnerségi elvhez a soron következő tárgyalások során, és reméljük, hogy több

időnk lesz az előkészítésre és a regionális alkalmazással kapcsolatos vizsgálatra.

Felső-Norrland évek óta kiváló munkakapcsolatot ápol és hatékony párbeszédet folytat a Bizottsággal, ezért szerette volna, ha a kommunikáció és a tárgyalások ezúttal szélesebb körben, háromoldalú egyeztetések formájában, a regionális operatív programok íróinak bevonásával zajlottak volna. Úgy véljük, hogy mindez leegyszerűsítette volna a tárgyalási folyamatot, ráadásul egyértelműbben meg tudtuk volna fogalmazni a térségünkre jellemző speciális feltételeket.

▶Hogyan fog hozzájárulni a kohéziós politika a régió gazdasági fejlődéséhez?

Felső-Norrland jellegzetes húzórégió, amely sok lehetőséget rejt. A vállalkozásoknak és az oktatási intézményeknek zord éghajlati és földrajzi viszonyok között kell működniük, így például meg kell küzdeniük a hideggel, a téli sötétséggel, a távolsággal, valamint a területre jellemző demográfiai adottságokkal és az emberhiány okozta nehézségekkel, hogy innovatívan és eredményesen működjenek. A régió belüli és a külső piacoktól való távolság egyaránt jelentős, Felső-Norrland azonban gazdag vonzó természeti forrásokban, például ásványokban, erdőkben és energiahordozókban. A hagyományosabb üzleti csoportok mellett egyre több a kreatív iparági képviselő az ikt, a kultúra és a folyamatok terén, amelyek további támogatást igényelnek, hogy új és hatékonyabb, Európa élmezőnyével versenyezni képes innovatív csoportok jöjjenek létre.

A kohéziós politika segítségével nőni fog a regionális húzóágazatok (intelligens szakosodás) versenyképessége és foglalkoztatási rátája. Az innováció, a vállalkozások és a csoportok (klaszterek) további támogatásával, a kommunikáció hatékonyabbá tételével, a digitális technológia fellendítésével és a nemzetközi üzleti együttműködés javításával Felső-Norrland hozzájárulhat a régió és Európa egészének fejlődéséhez és vonzóbbá tételéhez.

▶Milyen érvek szólnak a különböző alapok és pénzügyi eszközök kombinálásának új szemlélete mellett vagy ellen? Hogyan biztosítják a következetességet és az egymást kiegészítő jellegét?

Felső-Norrland üdvözlöi a Bizottság nagyszabású céljait az alapok összehangolását illetően, ami új lehetőségeket és megoldásokat jelent az erőforrások optimalizálására és a programterület koherensebb fejlesztésére. Minden egyes lépéssel egyre nagyobb az esélyünk arra, hogy további alapok finanszírozását is elnyerjük, illetve hogy bővítsük az uniós ágazati programokban, például a Horizont 2020, a COSME és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközben való részvételéhez szükséges kapacitásunkat.

Úgy véljük, hogy az egyszerre több hatóság által alkalmazott, különféle földrajzi területeken (NUTS szinteken) alapuló „egy alap, egy program” elvére épülő svéd programstruktúra, amelyben bizonyos operatív programok regionális minősítésűek, míg más

programok nemzeti jellegűek, de regionális terveket is megfogalmazznak, megnehezíti az alapok közötti megfelelő koordináció biztosítását. Az alapok összehangolásának jelenlegi módszerében nincsenek átfedések, azonban a módszer nem képes a különböző alapok együttműködését szavatolni az eredményesebb felhasználás érdekében. Felső-Norrland ezért javasolja a több alap forrásaira támaszkodó programok javítását.

▶Általános igény az európai források egyszerűbb irányítása: hogyan tud konkrétan segíteni az Önök régiója e cél teljesítésében?

Nagyon fontos megerősíteni a régiók szerepét az ESB-alapokból finanszírozott svédországi programok végrehajtása és irányítása során. A nagyobb hatáskör ellátására az illetékesekbe tartozó programozási területeken regionális fejlesztési feladatokat ellátó hatóságok a legalkalmasabbak.

Regionális szinten sürgető kérdés, hogy segíteni kell a pályázóknak támogatáshoz jutni. A pályázatoknak egyértelműen tartalmazniuk kell a megvalósítás célját, és hogy a projekt hogyan illeszkedik a regionális, nemzeti és uniós célokhoz. Mindezek alapján megfelelő finanszírozási tervet kell összeállítani.

A pályázók nehezen igazodnak el a pénzügyi rendszerben, és gyakran nem rendelkeznek kellő kapacitással és forrással a projektötlet kidolgozásához. A régiók azonban platformokkal és fórumokkal segíthetnek az ötletelésben, tanácsokat adhatnak a pályázónak a megfelelő finanszírozáshoz, támogatást és iránymutatást nyújthatnak az ajánlattételhez és a projektdokumentumok összeállításához. Ösztönözzük a szabályok, formanyomtatványok, a költségáttekintés stb. harmonizációját.

▶Most, hogy az operatív programot elfogadták, mik a következő lépések?

A fő cél, hogy új projektötletek szülessenek, rangsoroljuk a legfontosabb projekteket, és felkészüljünk a következő programozási időszakra. A munka egyik lépéseként az NSPA terület többi 13 régiójával közösen egy OECD-tanulmány kidolgozása a cél, hogy feltérképezzük és elemezzük Norvégia, Svédország, Finnország legészakibb területei előtt álló lehetőségek feltételeit, az előttünk álló akadályokat és a fejlődés területeit. Örömmel fogunk további részleteket megosztani az OECD-tanulmánnyal kapcsolatban, ha elérkezett az idő.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://regionvasterbotten.se/toppmeny/om-oss/in-english/>